

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (tizedik tanács)

2022. június 24. *

„Előzetes döntéshozatal – A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke – Uniós polgárság – EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikk – A tagállamok területén való szabad mozgáshoz és szabad tartózkodáshoz való jog – A gyermek születési helye szerinti tagállam által kiállított, e gyermek vonatkozásában két anyát feltüntető születési anyakönyvi kivonat – E születési anyakönyvi kivonat nemzeti anyakönyvi nyilvántartásba való bejegyzésének e két anya egyikének származási tagállama általi megtagadása – Az említett okiratnak a személyazonosító okmányok kiállításának feltételét képező bejegyzése – E származási tagállamnak az azonos nemű személyek szülői jogállását el nem ismerő nemzeti szabályozása”

A C-2/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (krakkói vajdasági közigazgatási bíróság, Lengyelország) a Bírósághoz 2021. január 4-én érkezett, 2020. december 9-i határozatával terjesztett elő

a **Rzecznik Praw Obywatelskich**

által indított,

K. S.,

S. V. D.,

a **Prokurator Prokuratury Okręgowej w Krakowie M. C.,**

a **Prokuratura Krajowa,**

a **Kierownik Urzędu Stanu cywilnego w Krakowie**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis tanácselnök, M. Ilešič (előadó) és D. Gratsias bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint a Bíróság az eljárési szabályzatának 99. cikke alapján, indokolt végzéssel határoz,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 20. cikk (2) bekezdése a) pontjának és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 7. cikkének, 21. cikke (1) bekezdésének és 24. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Rzecznik Praw Obywatelskich (nemzeti ombudsman, Lengyelország; a továbbiakban: ombudsman) és a Kierownik Urzędu Stanu cywilnego w Krakowie (a krakkói anyakönyvi hivatal vezetője, Lengyelország, a továbbiakban: az anyakönyvi hivatal vezetője) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya, hogy ez utóbbi megtagadta a K. S. és házastársa, S. V. D. lánya részére a spanyol hatóságok által kibocsátott születési anyakönyvi kivonatnak a lengyel anyakönyvi nyilvántartásba történő bejegyzését.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A gyermek jogairól szóló, az Egyesült Nemzetek Szövetségének Közgyűlése által 1989. november 20-án elfogadott nemzetközi egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies*, 1577. kötet, 3. o.; kihirdette: az 1991. évi LXIV. törvény) 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképzetlensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül.

2. Az Egyezményben részes államok megteszik a megfelelő intézkedéseket arra, hogy a gyermeket hatékonyan megvédjék minden, bármely formában jelentkező megkülönböztetéstől és megtorlástól, amely szülei, törvényes képviselői vagy családtagjai jogi helyzete, tevékenysége, véleménynyilvánítása vagy meggyőződése miatt érhetné őt.”

- 4 Ezen egyezmény 7. cikke a következőket írja elő:

„1. A gyermeket születésekor anyakönyvezik és ettől kezdve joga van ahhoz, hogy nevet kapjon, állampolgárságot szerezzen és lehetőség szerint ismerje szüleit, valamint ahhoz, hogy ezek neveljék.

2. Az Egyezményben részes államok gondoskodnak arról, hogy ezeket a jogokat hazai törvényhozásuknak és a tárgyra vonatkozó nemzetközi okmányokban vállalt kötelezettségeiknek

megfelelően érvényre juttassák, különösen akkor, ha ennek hiányában a gyermek hontalanná válna.”

Az uniós jog

Az EUM-Szerződés

5 Az EUMSZ 20. cikk előírja:

„(1) Létrejön az uniós polgárság. Uniós polgár mindenki, aki valamely tagállam állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti, és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

(2) Az uniós polgárokat megilletik a Szerződések által rájuk ruházott jogok, és terhelik az azokban előírt kötelezettségek. Így az uniós polgárok többek között:

a) jogosultak a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni;

[...]

Ezek a jogok a Szerződésekben és a végrehajtásukra elfogadott intézkedésekben megállapított feltételekkel és korlátozásokkal gyakorolhatók.”

6 Az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„A Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.”

A Charta

7 A Chartának „A magán- és a családi élet tiszteletben tartása” címet viselő 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.”

8 A Charta 21. cikkének (1) bekezdése értelmében „[t]ilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés”.

9 A Charta „A gyermekek jogai” című 24. cikkének szövege a következő:

„(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve, ha ez az érdekeivel ellentétes.”

A 2004/38/EK irányelv

- 10 Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) „A kiutazás joga” című 4. cikke a következőket írja elő:

„(1) A nemzeti határellenőrzéskor alkalmazandó, úti okmányokra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, valamennyi uniós polgár érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel, és azok a családtagjaik, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai és érvényes útlevéllel rendelkeznek, jogosultak egy tagállam területét elhagyni egy másik tagállamba való utazás céljából.

[...]

(3) A tagállamok jogszabályaikkal összhangban állampolgáraik részére az állampolgárságot feltüntető személyazonosító igazolványt vagy útlevelet állítanak ki és hosszabbítanak meg.

(4) Az útlevélnek legalább a tagállamokban és a tagállamok közti közlekedés során érintett országokban érvényesnek kell lennie. [...]

A lengyel jog

- 11 A Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (a Lengyel Köztársaság alkotmánya) 18. cikkének szövege a következő:

„A Lengyel Köztársaság óvja és védi a házasságot mint egy nő és egy férfi közötti életközösséget, a családot, az anyaságot és a szülőséget.”

- 12 A 2011. február 4-i ustawa – Prawo prywatne międzynarodowe (a nemzetközi magánjogról szóló törvény) egységes szerkezetbe foglalt változatának (Dz. U., 2015., 1792. alszám) 7. cikke az a következőképpen rendelkezik:

„A külföldi jog nem alkalmazható abban az esetben, ha az a Lengyel Köztársaság jogrendjének alapelveivel ellentétes hatást fejt ki.”

- 13 A 2014. november 28-i ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego (az anyakönyvi okmányokról szóló törvény) egységes szerkezetbe foglalt változatának (Dz. U., 2020., 463. alszám) 104. cikke (5) bekezdésének az alapügy tényállására alkalmazandó változata a következőket írja elő:

„A bejegyzés kötelező, ha a külföldi anyakönyvi okmányban szereplő lengyel állampolgár a Lengyel Köztársaság területén megállapított korábbi eseményeket tanúsító anyakönyvi okmány birtokában van, és e polgár a családi állapot bejegyzésével kapcsolatos intézkedés végrehajtását kéri, vagy lengyel személyazonosító okmányt vagy [lengyel állampolgárságú természetes személyeket azonosító] számot kérelmez.”

- 14 Az anyakönyvi okmányokról szóló törvény 107. cikkének az alapeljárás tényállására alkalmazandó változata a következőképpen szól:

„Az anyakönyvi hivatal vezetője megtagadja a bejegyzést, ha:

1) az okmányt a kiállító államban nem kell anyakönyvi okiratnak tekinteni, vagy az nem minősül hivatalos okiratnak, vagy ha azt nem hatáskörrel rendelkező hatóság állította ki, vagy ha kétség merült fel annak hitelessége tekintetében, vagy a születéstől, házasságkötéstől vagy haláltól eltérő eseményről van szó;

2) a külföldi okiratot az esemény szerinti tagállamtól eltérő államban jegyezték be;

3) a bejegyzés ellentétes a Lengyel Köztársaság jogrendjének alapelveivel.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 K. S. lengyel állampolgár és S. V. D. ír állampolgár 2018-ban kötött házasságot Írországban.
- 16 2018-ban lányuk, S. R. S. – D. Spanyolországban született. Ez utóbbi születését a spanyol anyakönyvi hivatal a gyermek anyja, K. S. és házastársa, S. V. D. közös nyilatkozata alapján vette nyilvántartásba. E születési anyakönyvi kivonat K. S.-t „A anyának” és S. V. D.-t „B anyának” nevezi.
- 17 K. S. és S. V. D. kérte a lengyel állampolgárságú S. R. S. – D. spanyol hatóságok által kiállított születési anyakönyvi kivonatának a lengyel anyakönyvi nyilvántartásba való bejegyzését.
- 18 2019. április 16-i határozatával az anyakönyvi hivatal vezetője elutasította ezt a kérelmet azzal az indokkal, hogy az ilyen bejegyzés ellentétes a Lengyel Köztársaság jogrendjének alapelveivel. Mivel K. S. és S. V. D. nem vitatta ezt az elutasító határozatot, ez utóbbi 2019. április 30-án véglegessé vált.
- 19 2019. szeptember 25-én K. S. segítségnyújtás iránti kérelmet intézett a nemzeti ombudsmanhoz, kifejtve, hogy S. R. S. – D. nem rendelkezett személyazonosító okmánnyal, mivel az e gyermekre vonatkozó lengyel útlevél kiállítása iránti kérelmet elutasították amiatt, hogy a gyermek születési anyakönyvi kivonatát nem jegyezték be a lengyel anyakönyvi nyilvántartásba. 2019. február 17-i levelükben a személyazonosító okmányokért felelős ír hatóságok tájékoztatták ezen ombudsmant, hogy az említett gyermek nem ír állampolgár, következésképpen nem volt jogosult sem személyazonosító igazolványra, sem pedig útlevélre.

- 20 A nemzeti ombudsman ezt követően K. S. és S. V. D. nevében keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt az anyakönyvvezető 2019. április 16-i határozatával szemben, amely elutasította a spanyol hatóságok által a lányuk számára kiállított születési anyakönyvi kivonatnak a lengyel anyakönyvi nyilvántartásba való bejegyzést.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárás során az elsőfokú közigazgatási hatóság szintén elutasította a személyazonosító igazolvány S. R. S. – D. részére történő kiadása iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy a lengyel jogban a gyermek szüleinek csak egy nő és egy férfi minősülhet. Mivel a kérdést előterjesztő bíróság jogszerűnek ítélte meg, hogy megvárja a másodfokú közigazgatási hatóság határozatát, a nemzeti ombudsman 2020. július 30-i levelében jelezte, hogy a személyi igazolvány kiállítása iránti kérelmet elutasító határozatot másodfokon helybenhagyták.
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a jelenleg alkalmazandó rendelkezések nem biztosítják hatékonyan az olyan gyermekek szabad mozgáshoz való jogát, mint S. R.S – D., aki „vitathatatlanul lengyel állampolgár”, és ennél fogva uniós polgár, mivel az e szabadság gyakorlásához szükséges okmányokat, azaz a lengyel személyazonosító igazolványt vagy útlevelet nem lehet kiadni e gyermek részére, mivel a születési anyakönyvi nyilvántartásba bejegyzett szülők közül mindkettő nő, és ők az egyikükre alkalmazandó jognak megfelelően házasságot kötöttek. E bíróság ezenkívül kifejti, hogy a lengyel jog e rendelkezéseinek gyakorlati alkalmazása megnehezíti a hatóságok számára, ideértve a bíróságokat is, hogy a kiskorú gyermek számára – figyelembe véve a mindenképp felett álló érdekét – hatékony védelmet biztosítsanak.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság elismeri, hogy a családi állapottal kapcsolatos kérdések, valamint az ehhez kapcsolódó, házasságra vonatkozó szabályok a tagállamok hatáskörébe tartozó ügyek, és hogy az uniós jog nem sérti e hatáskört. Úgy véli, hogy a különböző tagállamokban alkalmazandó szabályok közötti különbségek mindazonáltal nem sérthetik a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgár számára elismert szabadságát.
- 24 E bíróság jelzi, hogy abban az esetben, ha megállapítást nyerne, hogy a gyermek születési anyakönyvi kivonata bejegyzésének megtagadása sérti az EUMSZ 20. cikk (2) bekezdése a) pontjának és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének – a Charta 7. cikkével, 21. cikkének (1) bekezdésével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett – rendelkezéseit, e bíróság felhívhatná a lengyel hatóságokat arra, hogy szó szerint jegyezzék be e születési anyakönyvi kivonatot, ami lehetővé tenné egy olyan személyazonossági okmány kiállítását, amely biztosítja, hogy az érintett gyermek átléphesse az Unió belső határait, és amely védi a gyermek magán- és családi életét.
- 25 Ilyen körülmények között a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (krakkói vajdasági közigazgatási bíróság, Lengyelország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az EUMSZ 20. cikk (2) bekezdése a) pontjának és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének a [Charta] 7. cikkével, 21. cikkének (1) bekezdésével és 24. cikkének (2) bekezdésével együttesen értelmezett rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, hogy a kiskorú gyermek állampolgársága szerinti tagállam hatóságai e gyermektől megtagadják egy másik tagállamban kiállított születési anyakönyvi kivonatának bejegyzését, amely bejegyzés szükséges ahhoz, hogy az állampolgársága szerinti államtól személyazonosító okmányt kapjon, azon indokra hivatkozva, hogy ez utóbbi tagállam nemzeti joga nem ismeri el az azonos nemű párok szülői jogállását, ám ez a születési anyakönyvi kivonat azonos nemű személyeket jelöl meg szülőként?”

A Bíróság előtti eljárásról

- 26 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.
- 27 2021. január 25-i határozatával a Bíróság ötödik tanácsa az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy nem szükséges helyt adni az arra irányuló kérelemnek, hogy a jelen ügyet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el, mivel a sürgősségnek az eljárási szabályzat 107. cikkében előírt feltételei nem állnak fenn.
- 28 Tekintettel a jelen ügy és a 2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet (C-490/20, EU:C:2021:1008) alapjául szolgáló ügy közötti kapcsolatra, a Bíróság elnökének 2021. január 26-i határozata értelmében a jelen ügyben az eljárást ezen ítélet kihirdetéséig felfüggesztették.
- 29 A 2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet (C-490/20, EU:C:2021:1008) kihirdetését követően a Bíróság Hivatala megküldte a kérdést előterjesztő bíróságnak ezen ítélet egy példányát, és felhívta arra, hogy jelezze, hogy ezen ítéletre tekintettel fenn kívánja-e tartani az előzetes döntéshozatal iránti kérelmét.
- 30 2022. január 17-i és 28-i leveleiben a kérdést előterjesztő bíróság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy fenn kívánja tartani az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, többek között arra hivatkozva, hogy a születési anyakönyvi kivonat bejegyzésének megtagadására vonatkozó bírósági eljárást a Bíróság ezen előzetes döntéshozatal iránti kérelemre vonatkozó határozatának kézhezvételéig felfüggesztett marad. E bíróság egyébiránt jelezte, hogy 2022 januárjában e gyermek szüleinek ügyvédje az érintett kiskorú gyermek személyazonosító igazolványát elutasító közigazgatási határozat megsemmisítésére irányuló bírósági eljárást indított a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (varsói vajdasági közigazgatási bíróság) előtt.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 31 A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke értelmében, ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, a Bíróság többek között az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.
- 32 A jelen ügyben ez a rendelkezés alkalmazandó.
- 33 Az előterjesztett kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a Charta 7. cikkével, 21. cikkének (1) bekezdésével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 20. cikk (2) bekezdésének a) pontját és EUMSZ 21. cikk (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan uniós polgár kiskorú gyermek esetében, akinek valamely tagállam illetékes hatóságai által kiállított születési anyakönyvi kivonata a gyermek szüleiént két, azonos nemű személyt tüntet fel, a gyermek állampolgársága szerinti tagállamnak az ilyen születési anyakönyvi kivonatot be kell jegyeznie ahhoz, hogy e gyermek személyazonosító okmányt kaphasson.

- 34 Előjáróban meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 20. cikk (1) bekezdése értelmében uniós polgár mindenki, aki valamely tagállam állampolgára. Mivel a kérdést előterjesztő bíróság megállapításai szerint nem vitatott, hogy S. R. S. – D. lengyel állampolgár, ő e rendelkezés értelmében uniós polgár jogállással rendelkezik.
- 35 A Bíróság több alkalommal megállapította, hogy az uniós polgár jogállásnak az a rendeltetése, hogy a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása legyen (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, valamely tagállam azon állampolgára, aki uniós polgárként gyakorolta a származási tagállamától eltérő tagállamban való szabad mozgás és tartózkodás jogát, a származási tagállamával szemben hivatkozhat az e minőségéhez kapcsolódó, többek között az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében előírt jogokra. Erre a rendelkezésre, valamint az ennek alapján hozott rendelkezésekre azok az uniós polgárok is hivatkozhatnak, akik szülei fogadó tagállamában születtek, és soha nem éltek a szabad mozgáshoz való joggal (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése értelmében a Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz. Azzal a céllal, hogy a tagállamok lehetővé tegyék állampolgáraik számára e jog gyakorlását, a 2004/38 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy jogszabályaikkal összhangban állampolgáraik részére az állampolgárságot feltüntető személyazonosító igazolványt vagy útlevelet állítsanak ki.
- 38 Következésképpen mivel S. R. S. – D. lengyel állampolgár, a lengyel hatóságoknak állampolgárságát, valamint a spanyol hatóságok által kiállított anyakönyvi kivonatban szereplő vezetéknevét feltüntető személyi igazolványt vagy útlevelet kell kiállítaniuk számára. E tekintetben a Bíróságnak már volt alkalma megállapítani, hogy az EUMSZ 21. cikkel ellentétes az, hogy valamely tagállam hatóságai a nemzeti joguk alapján megtagadják egy gyermek vezetéknevének olyan formában történő elismerését, ahogyan azt egy másik tagállamban, ahol született és azóta is lakik, meghatározták és anyakönyvezték (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Pontosítani kell, hogy a 2004/38 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése előírja a lengyel hatóságok számára, hogy személyazonosító igazolványt állítsanak ki S. R. S. – D. számára, függetlenül e gyermek spanyol születési anyakönyvi kivonatának a lengyel anyakönyvi nyilvántartásba történő bejegyzésétől. Így, mivel a lengyel jog a lengyel személyazonosító igazolvány vagy útlevel kiállítását megelőzően megköveteli a születési anyakönyvi kivonat bejegyzését, e tagállam nem hivatkozhat nemzeti jogára annak érdekében, hogy S. R. S. – D. esetében megtagadja az ilyen személyazonosító igazolvány vagy útlevel kiállítását (lásd analógia útján: 2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 45. pont).
- 40 Az ilyen dokumentumnak, akár önmagában, akár más dokumentumokkal – adott esetben az érintett gyermek fogadó tagállama által kiállított dokumentummal – együtt lehetővé kell tennie az helyzetben lévő gyermek számára, mint S. R.S – D, hogy gyakorolja az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében biztosított, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz

- való jogát mindkét anyjával, akiknek az e gyermek szüleiként fennálló jogállását a fogadó tagállamuk – a 2004/38 irányelvnek megfelelő tartózkodás során – megállapította (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 46. pont).
- 41 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok állampolgárai számára az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése által elismert jogok közé tartozik a szokásos családi élet fenntartása mind a fogadó tagállamban, mind visszatéréskor abban a tagállamban, amelynek állampolgárai, olyan módon, hogy családtagjaik is mellettük lehessenek (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Nem vitatott, hogy az alapügyben a spanyol hatóságok jogszerűen állapították meg, hogy biológiai vagy jogi leszármazáson alapuló rokoni kapcsolat áll fenn S. R. S. – D. és két szülője – K. S. és S. V. D. – között, ezt pedig az ezen utóbbiak gyermeke számára kiállított születési anyakönyvi kivonatban igazolták. K. S. és S. V. D. esetében ezért – az EUMSZ 21. cikk és a 2004/38 irányelv alapján – olyan kiskorú uniós polgár szüleiként, aki felett tényleges szülői felügyeletet gyakorolnak, valamennyi tagállamban el kell ismerni a gyermek elkíséréséhez való jogot a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlása során (lásd ebben az értelemben: 2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 48. pont).
- 43 Következésképpen, mivel az S. R. S. – D. a kérdést előterjesztő bíróság megállapításai szerint lengyel állampolgársággal rendelkezik, a lengyel hatóságok a többi tagállam hatóságaihoz hasonlóan kötelesek elismerni ezt a leszármazáson alapuló rokoni kapcsolatot annak érdekében, hogy e gyermek mindkét szülőjével akadály nélkül gyakorolhassa az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében biztosított, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát.
- 44 Ezen túlmenően – annak lehetővé tétele érdekében, hogy S. R. S. – D. ténylegesen gyakorolhassa a tagállamok területén a mindkét szülőjével való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát – K. S.-nek és S. V. D.-nek olyan dokumentummal kell tudnia rendelkezni, amely az e gyermekkel való utazásra jogosult személyként tünteti fel őket.
- 45 A tagállam azon kötelezettsége, hogy egyrészt az e tagállam állampolgárságával rendelkező gyermek számára, aki egy másik tagállamban született, és akinek az e másik tagállam hatóságai által kiállított születési anyakönyvi kivonata két, azonos nemű személyt tüntet fel szülőjeként, személyazonosító igazolványt vagy útlevelet állítson ki, másrészt pedig, hogy elismerje az e gyermek és e két személy közötti, leszármazáson alapuló rokoni kapcsolatot az EUMSZ 21. cikk és a másodlagos jog vonatkozó jogszabályai alapján fennálló jogainak e gyermek általi gyakorlása keretében, nem jelenti azt, hogy az érintett gyermek állampolgársága szerinti tagállamnak a nemzeti jogában elő kell írnia az azonos nemű személyek szülői jogállását, vagy hogy – az e gyermek uniós jogból eredő jogainak gyakorlásától eltérő célokból – el kell ismernie az említett gyermek és a fogadó tagállam hatóságai által kiállított születési anyakönyvi kivonatban a gyermek szüleiként feltüntetett személyek közötti leszármazáson alapuló rokoni kapcsolatot (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 56. és 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 46 Hozzá kell tenni, hogy egy olyan nemzeti intézkedés, amely akadályozhatja a személyek szabad mozgását, kizárólag akkor igazolható, ha ezen intézkedés összhangban van a Chartában biztosított alapvető jogokkal, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Az alapeljárás tárgyát képező helyzetben alapvető a Charta 7. cikkében biztosított, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog, valamint a gyermeknek a Charta 24. cikkében garantált jogai, különösen a gyermekekkel kapcsolatos tevékenységekben elsődleges szempontként a gyermek mindenek fölött álló érdekének figyelembevételéhez való jog, valamint az a jog, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, alapvető jelentőségű.
- 48 Ennélfogva a Charta 7. cikke védelemben részesíti az érintett gyermek és azon két személy mindegyike közötti kapcsolatot, akikkel a fogadó tagállamban tényleges családi életet folytat, és akiket az e tagállam hatóságai által kiállított születési anyakönyvi kivonatban a gyermek szüleiként tüntetnek fel.
- 49 Ezenkívül, mivel a Charta 24. cikke – amint arra az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) emlékeztetnek – a gyermekeknek a gyermek jogairól szóló, és valamennyi tagállam által megerősített egyezményben kimondott alapvető jogainak az uniós jogba való beillesztését képezi, e cikk értelmezése során megfelelően figyelembe kell venni ezen egyezmény rendelkezéseit (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Konkrétan: az említett egyezmény 2. cikke a gyermekeket illetően megállapítja a megkülönböztetés tilalma elvét, amely megköveteli, hogy az ugyanezen egyezményben lefektetett jogokat – amelyek körében az egyezmény 7. cikkében szerepel a gyermek azon joga, hogy születésekor anyakönyvezzék, nevet kapjon és állampolgárságot szerezzen – biztosítsák e gyermek számára, anélkül hogy a gyermek e tekintetben megkülönböztetést, így többek között a szülei szexuális irányultságán alapuló megkülönböztetést szenvedne el.
- 51 E körülmények között ellentétes lenne a Charta 7. és 24. cikkében az említett gyermek számára biztosított alapvető jogokkal, ha a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának gyakorlása keretében megfosztanák őt a valamelyik szülőjével fennálló kapcsolatától, vagy ha számára e jog gyakorlását ténylegesen lehetetlenné vagy rendkívül nehézé tennék amiatt, hogy szülei azonos neműek (2021. december 14-i Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ítélet, C-490/20, EU:C:2021:1008, 65. pont).
- 52 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Charta 7. és 24. cikkével, valamint a 2004/38 irányelv 4. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben az EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikket akként kell értelmezni, hogy az olyan uniós polgár kiskorú gyermek esetében, akinek valamely tagállam illetékes hatóságai által kiállított születési anyakönyvi kivonata a gyermek szüleiként két, azonos nemű személyt tüntet fel, a gyermek állampolgársága szerinti tagállam köteles egyrészt a gyermek számára személyazonosító igazolványt vagy útlevelet kiállítani, anélkül, hogy megkövetelné az említett gyermek születési anyakönyvi kivonatának a nemzeti anyakönyvi nyilvántartásba való előzetes bejegyzését, valamint másrészt – bármely más tagállamhoz hasonlóan – köteles elismerni

valamely más tagállam által kiállított azon dokumentumot, amely lehetővé teszi ugyanezen gyermek számára, hogy e két személy mindegyikével gyakorolja a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát.

A költségekről

- 53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. és 24. cikkével, valamint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben az EUMSZ 20. és EUMSZ 21. cikket akként kell értelmezni, hogy az olyan uniós polgár kiskorú gyermek esetében, akinek valamely tagállam hatóságai által kiállított születési anyakönyvi kivonata a gyermek szüleiként két, azonos nemű személyt tüntet fel, a gyermek állampolgársága szerinti tagállam köteles egyrészt a gyermek számára személyazonosító igazolványt vagy útlevelet kiállítani, anélkül, hogy megkövetelné az említett gyermek születési anyakönyvi kivonatának a nemzeti anyakönyvi nyilvántartásba való előzetes bejegyzését, valamint másrészt – bármely más tagállamhoz hasonlóan – köteles elismerni valamely más tagállam által kiállított azon dokumentumot, amely lehetővé teszi ugyanezen gyermek számára, hogy e két személy mindegyikével gyakorolja a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát.

Aláírások